

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Vaticinia Isaiae, Prophetae Clarissimi, Paraphrasis,
Heroico carmine conscripta**

Carpenteius, Joannes

Antverpiæ, 1588

Cap. 25.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68688](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-68688)

*Quam sua robustus tollit magalia pastor,
Cum lux, nocte obita, nouu iter, noua pascua monstrat,
Nempe sua hos illi casus, & funera, dira
Impietas pariet, cunctorum causa malorum.*

*Quinetiam pictis variantia signa figuris,
Iussa suos olim decurrere quaque per orbis,
Insigni specie, miro ordine, lege perenni,
Qua non vlla acies superis ornatior auris
Militat, egregium cali versatilis agmen,
Sede sua pellet, celoque fugabit ab alto.*

*Quotquot & inferior colitur legionibus aer
Spirituum terras inter lunamque vagantum,
Perpetuos nostri (fas credere) sanguinis hostes,
Principites actos, & caco carcere clausos,
Sulphureoque lacu mersos, Deus ultor in unum
Constringet veluti fascem, arsurumque manipum,
Ignibus arsurum aeternis sine fine manipum.*

*Tum quoque Sol vultum confusus & ora rubore
Sanguineo signata soror, decus armipotentis
Horrebunt regale Dei, cum nubibus altis
Innectus, celebrique senum comitatus ouantum
Agmine, ius sancta cum maiestate supremum
Dicturus, Solymis, celsaque Sione sedebit.*

Cap. 25. *Propterea te sancte parens, te magne canemus.
Arbiter humani generis, iustissime iudex.
Tu mihi carmen eris, vita o melioris origo
Principiumq; nouae. Te, te, nomenque tremendum,
Et caelo & terris, digno celebrabimus hymno.
Tu Deus, a primi nascentis origine mundi
Tempus ad hoc nostrum, solus miracula magna
Patrasti, aitoniti que suspexere parentes,
Tu quascunque sacro leges semel ore tulisti,
Et quacunque tuo decresti pectore fata,
(Vera loquor verus) fixa, atque immota stetere
Semper, & haud ullis variarunt irrita saeculis
Nam simul insonuit tua vox, pulcherrima mundi
Turrigeri facies, tam longo immobilis aeo,
Tot basibus stabilita, tuis labefacta lacertis
Nil nisi inaequales tumulos, nil prater aceruos.
Ruderaque ornatu de tam florente reliquit.
Tu pater, elisis iaculatus nubibus ignem
Munitas urbes, praeinctaque mœnia fossis
Et turres, castellaque fulmine deiecisti,*

Futurata-
quam prete-
rit suo more
canit, quod
ferè omnes
Prophetæ v-
turbant.

21 *Eterit in die illa:
Visitabit Dominus
super militiam celi in
excelsi, & super reges
terræ qui sunt super
terram.*

22 *Et congregabuntur
in congregacione ve-
nius falcis in lacum.
Et claudentur ibi in
carcere, & post mul-
tos dies visitabuntur.*

23 *Et erubescet luna
& confundetur sol: cu[m]
regnauerit Dominus
exercituum in monte
Sion, & in Ierusalem
& in conspectu seni
suorum fuerit glorifi-
catus.*

Cap. 25.
*1 Domine, Deus meus
es tu, exaltabo te &
confitebor nomini tuo.
Quoniam fecisti mi-
rabilia, cogitationes
antiquas fideles. Amē*

2 *Quoniam postisti
ciuitatem in tumulo,
urbem fortem in rui-
nam: domum alieno-
rum ut non sit ciui-
tas, & in sempiternu[m]
non aedificetur.*

Hoc

Hoc ipso telo tonitrūque flagravit eodem
Ingens illa domus, qua non populosior vlla,
Arx alienigena gentis, scelerum impia sedes;
Quæ deleta semel, nullo instaurabit ævo.

3 Propter hoc laudabit te populus fortis,
ciuitas gentium robustarum timbit te.

Iure tuas igitur landes inuicta sonabit
Militia & pubes, animis quæ fortibus ausa est
Signa sequi tua, & aduersas contempnere partes,
Felix ille virum cætus, quos robore duro
Ter triplicique ære armasti, te semper amabit,
Et meritò colet, & prono reuerebitur ore.

4 Quia factus es fortitudo pauperi, fortitudo egeno in tribulatione sua: Spes à turbine, vmbra culum ab æstu. Spiritus enim robustorū quasi turbo impellens parietem.

Namque illis validas misisti in pectora vires,
Cùm res angusta premerent, cùm turbine saeuo
Iactati, sortem immerito paterentur iniquam.
Tu portus, tu spes in tempestate fuisti,
Vmbrâque feruentes aduersus frigida soles:
Non etenim per se tam saui incurribus hostis
Esse pares poterant, nisi tu pater alme tulisses
Auxilium præsens: nam sicut robora, ni sint
Altè fixa solo & firma radice ligentur,
Turbo rapit diuisa iugis, vertitque ruitque;
Sic nisi munierit nostrum constantia peccus
Viuida (sancte tuum ô genitor constantia munus)
Labimur impulsu primo, nec surgere lapsis
Spes vis-ve vlla super; ni tu porrexeris alto
De celo dextram, præstoque cadentibus adsis:

5 Sicut æstus in siti, tumultum alienorum humiliabis. Et quasi calore sub nube torrente propaginem fortium marcescere facies.

Quod facis, & facies semper, ter maxime diuūm,
Non secus indomitos pollensque potensque tyrannos
Vimque superborum rectæ rationis egentem,
Consiliique boni expertes infringere vires,
Quam per hiulca siti riguisq; carentia lymphis
Arua, viatorem canis & stifer vrit anhelum,
Aut vitem teneram rapido necat igneus astro.

6 Et faciet Dominus exercitum omnibus populis in monte hoc conuiuum pinguiū: conuiuum vinde-miae: conuiuum pinguium medullatorū: conuiuum vinde-miae defecatae.

At postquam manes demersa morte sub imos,
Ius nullum Satanas vincis oneratus habebit,
Armipotensque Deus partiam pace, renati
Iamque repurgati suscepit orbis habenas,
Tum populis sanctum hunc in montem rite vocatis,
Insignem insigni pompa comitante triumphum
Iure suo celebrans, epulum regale parabit,
Magnifice structis per mille triclinia mensis,
Apponetque dapes, obsonia pingua, lectas
Plurima permiscens cena decus adiicialis
Fercula, mellitâque medullatâque placentas.

Domum alienorū hoc loco intellige ecclæsia & cœliabula impiorum: vnde septuag. verte-runt, ciuitate inimicorum. Ecclesiæ que militarat iam regnantis in Deum suum laudes.

Adiicialis coena dicebatur cui semper a liquido per nouos missus adiecebatur, cui apertissimè comparari potest gratia Dei.

Et

*Et genus omne nouæ bellaria lautitiae,
Vinaque fusa cadiis bene defecata picatis,
Largus opum promet sine more modoque suarum.*

⁷ *Hoc ipso quoque monte, sacræ post singula pompe
Fercula, per lœtum faustis prælata triumphum
Omnibus, currum pileata sequetur eburnum
Turbavirum, laqueo ceruicem & brachia tristis
Torta catenati, iam dudum ab origine prima
Quos Deus uno omnes edicto soluet, & illud
Ingens, horrendum, nulloque domabile ferro,
Ipse sua scindet vinclum fatale securi,
Et funem abrumpet, textique ligamina lini,
⁸ *Aeterno damnans * absorbtam carcere mortem.
Tum luctus, gemitusque procul, fletusque facessent,
Nullæ oculos lacrymæ, nullus confusa notabit
Orarubor, Deus hæc Deus una eademque litura
Deterget: procul opprobrium, atque infamia turpis,
Triste procul toto decedet dedecus orbe.
Hæc rata erunt: Deus est cælo qui fatur ab alto.**

⁹ *O qui plausus erit populi sua dona, suaque
Tum demum agnoscens opes! En (scilicet) ille,
Ille Deus (dicent) noster, qui vota suorum
Irrita, nec rapidis spes nostras tradidit austris.
En Dominus Deus, ille Deus, quem profuit arctis.
Fortiter in rebus diro expectasse sub hoste.
En nostræ pretium fidei, mercésque laboris:
Iam præsto est promissa salus, eterna voluptas,
Qua fruimur magni præclaro munere regis,
Veriloquique Dei, miranda potentia cuius
Omnibus hoc ipso sæclis in monte canetur.*

*At vero aduersas (que plurima turba) phalanges,
Ut paleæ tenues plaustro crepitante teruntur,
Comminuet Deus armipotens, "frustra natantum
In morem, nunc hic, nunc illuc fessa vici sim
Brachia iactantes sternet: tum gloria vestra
Occidet, ô reges, fastisque abrasa vetustis,
Et tituli, "atque arcis, & latus mænia fossis
Vallata, in cinerem & fumum soluentur inanem.*

Cap. 26. ¹ *His demum exactis, que cunque vireta tenebunt
Fortunatorum nemorum, sed eisque beatas,
Purus ubi campis pluvio sine turbine ventus
Spirat, & eterna ver immortale inuenta,
Felices animæ, fati votique potentes,*

⁷ *Et præcipitabit in
monte isto faciem
vinculi colligati super
omnes populos: & te-
lā quæ orditus est su-
per omnes nationes.*

⁸ *Præcipitabit mor-
tem in sempiternum.
Et auferet Dominus
Deus lacrymam ab
omni facie: & oppro-
brium ab vniuersa
terra: quia Dominus
locutus est.*

⁹ *Et dicet in die illa:
Ecce Deus noster
iste; expectauimus eū,
& saluauit nos. Iste
Dominus; sustinui-
mus eū, & lætabimur
in salutari eius.*

¹⁰ *Quia requiescat
manus Domini in
monte isto. Et tripu-
rabitur Moab sub eo,
sicut teruntur paleæ
sub plaustro.*

¹¹ *Et extendet manus
suis sub eo, sicut ex-
tendit natans ad na-
tandum: & humiliat
gloriam eius cum
afflitione manuum eius.
12 Et munimenta sub-
limum murorum tuo-
rum concident: &
humiliabuntur & de-
trahentur in terram
usque ad puluerem.*

Cap. 26.

¹ *In die illa cantabi-
tur canticum istud in
terra Iuda; Vrbs for-
titudinis nostræ Sion:
Saluator ponetur in
ea murus & antemu-
rale.*

O

Non